

ZAŁĄCZNIK NR 12 do SWZ

UBEZPIECZENIA

1.1 Wykonawca na własny koszt, w okresie Realizacji Umowy ubezpieczy i zapewni ciągłość ubezpieczenia na wszystkie podane poniżej ryzyka:

1.1.1 Ubezpieczenie Odpowiedzialności Cywilnej (OC) Wykonawcy oraz wszystkich Podwykonawców i Dalszych Podwykonawców z włączeniem klauzuli OC za podwykonawców, która obejmuje wszystkich podwykonawców i dalszych podwykonawców, z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej oraz posiadanego mienia pokrywające w szczególności uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia lub śmierć, doznane przez osoby trzecie oraz stratę lub uszkodzenie własności osób trzecich powstałe w związku z realizacją Umowy, obejmujące również odpowiedzialność wzajemną pomiędzy Ubezpieczonymi.

1.1.2 Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej projektanta

1.1.3 Ubezpieczenie maszyn budowlano – montażowych Wykonawcy, Podwykonawców i Dalszych Podwykonawców

1.1.4 Ubezpieczenia obowiązkowe wymagane wobec Wykonawcy, Podwykonawców lub Dalszych Podwykonawców przez prawo polskie lub obce (jeżeli takie ma zastosowanie)

1.1.5 Ubezpieczenie mienia podczas transportu

Na potrzeby niniejszego załącznika przez „**Dalszych Podwykonawców**” rozumie się podmioty (inne niż Podwykonawcy), którym na podstawie zawartych umów powierzono wykonanie części Przedmiotu Umowy (np. podwykonawca Podwykonawcy).

1.2 Ubezpieczenie OC - ad 1.1.1

Wykonawca ubezpieczy w imieniu swoim i na swoją rzecz oraz na rzecz Zamawiającego i jego przedstawicieli, wszystkich Podwykonawców, Dalszych Podwykonawców i ich przedstawicieli i utrzyma w mocy przez cały okres Realizacji Umowy ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej w zakresie zgodnym z postanowieniami niniejszego załącznika.

Ubezpieczenie to będzie spełniało łącznie następujące warunki:

1.2.1 Suma gwarancyjna w posiadanej przez Wykonawcę polisie (umowie) ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej dedykowanej Umowie (polisa celowa do kontraktu) będzie nie mniejsza niż **20.000.000 PLN** (słownie: dwadzieścia milionów złotych) na jedno i wszystkie zdarzenia.

- 1.2.2** Ubezpieczającym będzie Wykonawca a Ubezpieczonymi będą, Wykonawca i jego konsorcjanci / odpowiedzialność solidarna do pełnej wysokości sumy gwarancyjnej / przedstawiciele oraz Podwykonawcy, Dalsi Podwykonawcy i ich przedstawiciele, którym powierzono wykonanie części Przedmiotu Umowy, Wykonawca Rozruchu, i jakakolwiek inna osoba, z którą zostanie lub została zawarta umowa w związku z Realizacją Umowy, przy czym ochrona dla wszystkich podmiotów tj., Wykonawcy Podwykonawców może być ograniczona do ich działań na Terenie Budowy oraz terenach sąsiadujących z Terenem Budowy.
- 1.2.3** Ubezpieczone będą szkody rzeczowe i osobowe wyrządzone osobom trzecim oraz następstwa tych szkód wynikłe w okresie ubezpieczenia ze zdarzeń powstałych w czasie lub w związku z Realizacją Umowy.
- 1.2.4** Ubezpieczenie będzie rozszerzone o odpowiedzialność cywilną wzajemną, tak jakby z każdym z ubezpieczonych zawarto odrębną umowę, jednak z możliwością wyłączenia roszczeń lub wprowadzenia limitu odpowiedzialności dla roszczeń powstałych pomiędzy następującymi podmiotami: Wykonawca, Konsorcjant, Podwykonawca, Dalszy Podwykonawca,
- 1.2.5** Ubezpieczone będą szkody wyrządzone rażącym niedbalstwem. Dodatkowo o ile rynek ubezpieczeniowy będzie oferował taki zakres ubezpieczenia na dzień jego negocjowania i zawierania, niniejsze rozszerzenie powinno obejmować również szkody spowodowane winą umyślną z limitem odpowiedzialności dla tego typu szkód nie mniejszym niż **2.000.000 PLN** (słownie: dwa miliony złotych).
- 1.2.6** Ubezpieczone będą szkody powstałe w mieniu:
- 1.2.6.1 powierzonym lub przekazanym, będącym w pieczy lub pod nadzorem Wykonawcy i Podwykonawców (w tym Dalszych Podwykonawców), w tym także szkody polegające na utracie tego mienia. Dopuszczalny jest sublimit dla niniejszego rozszerzenia w wysokości nie niższej niż **5.000.000 PLN** (słownie: pięć milionów złotych);
- 1.2.6.2 podczas obróbki, czyszczenia, naprawy, demontażu, montażu, zabudowy i tym podobnych prac. Dopuszczalny jest sublimit dla niniejszego rozszerzenia w wysokości nie niższej niż **5.000.000 PLN** (słownie: pięć milionów złotych).
- 1.2.7** Ubezpieczone będą czyste straty finansowe, tj. szkody nie będące następstwem szkód osobowych ani szkód rzeczowych. Dopuszczalny jest sublimit dla niniejszego rozszerzenia w wysokości nie niższej niż **4.000.000 PLN** (słownie: cztery miliony złotych).
- 1.2.8** Ubezpieczone będą szkody spowodowane wadą produktu dostarczonego w ramach Umowy.

- 1.2.9** Ubezpieczone będą szkody wynikłe z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania przez Wykonawcę.
- 1.2.10** Ubezpieczone będą szkody wyrządzone przez pojazdy mechaniczne używane do Realizacji Umowy, nie podlegające obowiązkowemu ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej, o ile będą wykorzystywane do Realizacji Umowy, z podlimitem odpowiedzialności w wysokości co najmniej **5.000.000 PLN** (słownie: pięć milionów złotych).
- 1.2.11** Ubezpieczone będą szkody wynikłe z wadliwego wykonania Umowy ujawnione po przekazaniu Przedmiotu Umowy, tj. po podpisaniu Protokołu Przejęcia Zakładu do Eksploatacji.
- 1.2.12** Ubezpieczona będzie odpowiedzialność cywilna pracodawcy z tytułu wypadków przy pracy z podlimitem odpowiedzialności w wysokości co najmniej **4.000.000 PLN** (słownie: cztery miliony złotych).
- 1.2.13** Ubezpieczone będą szkody spowodowane wibracją, osunięciem lub zapadaniem się ziemi z podlimitem odpowiedzialności w wysokości co najmniej **5.000.000 PLN** (słownie: pięć milionów złotych).
- 1.2.14** Ubezpieczona będzie odpowiedzialność cywilna najemcy (szkody w mieniu wynajmowanym, dzierżawionym, leasingowanym przez Wykonawcę) z podlimitem odpowiedzialności w wysokości co najmniej **2.000.000 PLN** (słownie: dwa miliony złotych).
- 1.2.15** Ubezpieczona będzie odpowiedzialność cywilna dotycząca pracowników Wykonawcy, Podwykonawców oraz Dalszych Podwykonawców zaangażowanych w realizację Umowy do wysokości sumy gwarancyjnej tj. **20.000.000 PLN** (słownie: dwadzieścia milionów złotych)
- 1.2.16** Ubezpieczenie obejmuje szkody:
- 1.2.16.1 spowodowane przez prace wyburzeniowe, rozbiórkowe, działanie młotów (w tym młotów pneumatycznych), kafarów z możliwością zastosowania podlimitu odpowiedzialności w wysokości co najmniej **5.000.000 PLN** (słownie: pięć milionów złotych) – o ile prace tego rodzaju będą realizowane,
- 1.2.16.2 wynikające z zanieczyszczenia środowiska (szkody wynikłe bezpośrednio lub pośrednio z emisji, wycieku lub innej formy przedostania się do powietrza, wody, gruntu jakichkolwiek substancji niebezpiecznych) z możliwością zastosowania podlimitu odpowiedzialności w wysokości co najmniej **5.000.000 PLN** (słownie: pięć milionów złotych),
- 1.2.16.3 wynikające z uszkodzenia lub zniszczenia urządzeń i instalacji wodociągowych, kanalizacyjnych, centralnego ogrzewania, gazowych, elektrycznych, technologicznych oraz innych instalacji i urządzeń podziemnych,

z możliwością zastosowania podlimitu odpowiedzialności w wysokości co najmniej **5.000.000 PLN** (słownie: pięć milionów złotych),

1.2.16.4 wyrządzone w drzewostanie lasów i parków, w szczególności poprzez zaproszenie lub przeniesienie ognia oraz szkody powstałe podczas usuwania szkód losowych – dotyczy szkód, które nie wynikają ze zwykłego prowadzenia Robót Budowlanych i Usług, z możliwością zastosowania podlimitu odpowiedzialności w wysokości co najmniej **4.000.000 PLN** (słownie: cztery miliony złotych),

1.2.16.5 wyrządzone osobom wizytującym Teren Budowy.

1.2.17 Okres ubezpieczenia i odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń rozpocznie się od dnia przystąpienia do wykonywania czynności wynikających z Realizacji Umowy jednak nie później niż od dnia zawarcia Umowy i będzie trwał do zakończenia Okresów Gwarancji.

1.2.18 Jeśli termin Realizacji Umowy zostanie wydłużony lub nie zostanie dochowany w relacji do terminu określonego pierwotnie w Umowie, to Wykonawca jest zobligowany odpowiednio przedłużyć niniejsze ubezpieczenie.

1.2.19 Zakres terytorialny powinien obejmować terytorium Polski oraz innych państw w odniesieniu do zagranicznych delegacji wykonywanych w związku z Realizacją Umowy.

1.2.20 Franszyza redukcyjna, integralna lub udział własny nie mogą być większe niż **150.000 PLN** (słownie: sto pięćdziesiąt tysięcy złotych) dla szkód w mieniu, z wyjątkiem czystych strat finansowych dla których ustalono franszyzę redukcyjną w kwocie nie większej niż wynikającej z formuły: „10% odszkodowania nie mniej niż **150.000 PLN** (słownie: sto pięćdziesiąt tysięcy złotych)”.

1.2.21 Wyłączenia odpowiedzialności są dopuszczalne w zakresie zgodnym z aktualną dobrą praktyką rynkową.

1.2.22 W granicach swej odpowiedzialności, ubezpieczyciel zobowiązany jest do zbadania zasadności wysuwanych przeciwko Ubezpieczonemu roszczeń.

1.3 Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej projektanta - ad 1.1.2

Wykonawca zawrze i będzie utrzymywać, niezależnie od obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej architektów i inżynierów budownictwa, ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej projektanta według poniższych wymogów:

1.3.1 Zakres ubezpieczonej działalności powinien obejmować wszelkie prace projektowe wykonywane w związku z realizacją Umowy.

1.3.2 Umowy ubezpieczenia będą obejmować odpowiedzialność cywilną Ubezpieczonych za szkody w mieniu, na osobie oraz czyste straty finansowe

(tj. szkody nie będące następstwem szkód osobowych ani szkód rzeczowych wraz z ich następstwami wyrządzone wskutek niedopełnienia obowiązków w związku lub w trakcie realizacji prac projektowych wykonywanych w związku z Realizacją Umowy.

1.3.3 Ubezpieczonymi w ramach umowy ubezpieczenia będą: Wykonawca, Podwykonawcy, Dalsi Podwykonawcy.

1.3.4 Zakresem ochrony powinny być objęte szkody wyrządzone na terytorium Polski wskutek niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania lub wskutek szkody wyrządzonej czynem niedozwolonym, włączając w to przypadki zbiegu roszczeń.

1.3.5 Zakresem ochrony powinny być objęte nie tylko czynności związane z projektowaniem, ale także w związku z wykonywaniem nadzoru autorskiego, o ile taki jest wymagany.

1.3.6 W przypadku korzystania z usług Podwykonawców lub Dalszych Podwykonawców, ochrona ubezpieczeniowa powinna obejmować szkody, za które są odpowiedzialni Podwykonawcy.

1.3.7 Ubezpieczenia te muszą obejmować odpowiedzialność ubezpieczyciela za (alternatywnie):

- szkody, dla których roszczenia (claims made policy) zostaną zgłoszone w okresie Realizacji Umowy, a także nie krótszym niż 36 (trzydzieści sześć) miesięcy po zakończeniu Okresów Gwarancji. Jeżeli umowa ubezpieczenia przewidywać będzie, że również zdarzenie będące przyczyną szkody (w szczególności działanie lub zaniechanie ubezpieczonego) powinno wystąpić w określonym czasie, to umowa ta powinna zawierać klauzulę, zgodnie z którą ochroną objęte są skutki zdarzeń zaistniałych od rozpoczęcia prac projektowych (klauzula retroaktywna)

lub

- szkody wynikające ze zdarzenia (działania lub zaniechania ubezpieczonego) zaistniałego w okresie co najmniej od dnia rozpoczęcia prac projektowych w związku z Realizacją Umowy dla Projektu do dnia podpisania Protokołu Przejęcia Zakładu do Eksploatacji, chociażby sama szkoda powstała lub została ujawniona, czy też roszczenie zostało zgłoszone po tym okresie, jednakże w granicach terminów przedawnienia określonych powszechnie obowiązującymi przepisami prawa.

1.3.8 Suma gwarancyjna przewidziana w umowie (umowach) ubezpieczenia nie może być niższa niż **20.000.000 PLN** (słownie: dwadzieścia milionów złotych) na jedno

i wszystkie zdarzenia dla łącznego okresu. / ponad obowiązkową sumę gwarancyjną.

1.3.9 Jeśli Protokół Przejęcia Zakładu do Eksploatacji nie zostanie podpisany w planowanym dniu jego podpisania, Wykonawca jest zobligowany odpowiednio przedłużyć przedmiotowe ubezpieczenie.

1.3.10 Przewidziany w umowie ubezpieczenia udział własny w szkodzie, franszyza redukcyjna, bądź integralna powinny być określone kwotowo i mogą dotyczyć wyłącznie szkód w mieniu i czystych strat finansowych oraz nie powinny przekraczać **200.000 PLN** (słownie: dwieście tysięcy złotych) na zdarzenie.

1.3.11 Ochrona ubezpieczeniowa obejmie zakresem szkody wyrządzone w środowisku naturalnym z sublimitem odpowiedzialności nie mniejszym niż **4.000.000 PLN** (słownie: cztery miliony złotych) na jedno i wszystkie zdarzenia dla łącznego okresu wskazanego w pkt 1.3.7 niniejszego załącznika.

1.3.12 Ochrona ubezpieczeniowa obejmie ochroną szkody wyrządzone w budowlach, budynkach wskutek ich osiadania, pękania itp. będącego skutkiem błędu w projektowaniu.

1.3.13 Ochrona ubezpieczeniowa pokryje ewentualne koszty przebudowy, rekonstrukcji nawet wtedy, gdy nie doszło do wyrządzenia szkody w mieniu polegającej na jego uszkodzeniu lub zniszczeniu, a wznoszona budowla jest dotknięta wadą. Dodatkowo o ile rynek ubezpieczeniowy będzie oferował taki zakres ubezpieczenia na dzień jego negocjowania i zawierania, niniejsze ubezpieczenie powinno obejmować również rozszerzenie ochrony dla kosztów przeprojektowania z limitem (ponad franszyzę lub udział własny) nie mniejszym niż **1.000.000 PLN** (słownie: jeden milion złotych) na jedno i wszystkie zdarzenia dla łącznego okresu ubezpieczenia.

1.3.14 Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje tzw. szkody seryjne tj. szkody spowodowane tym samym uchybieniem (działaniem i/lub zaniechaniem), traktując wszystkie szkody spowodowane tym samym uchybieniem jako pojedyncze zdarzenie.

1.4 Ubezpieczenie maszyn budowlano – montażowych Wykonawcy, Podwykonawców i Dalszych podwykonawców – ad 1.1.3

Wykonawca zawrze na potrzeby Umowy (lub w odniesieniu do sprzętu Podwykonawców lub Dalszych Podwykonawców wygzekwuje od nich zawarcie) umowy ubezpieczenia na bazie wszystkich ryzyk [construction plant machinery] maszyn, urządzeń i pojazdów wolnobieżnych używanych do Realizacji Umowy według poniższych wymogów:

- 1.4.1** Ubezpieczenie wymienione w niniejszym punkcie odpowiadać będzie sumie ubezpieczeniowej w wysokości równej wartości odtworzeniowej w kontekście pkt. **1.4.3** .
- 1.4.2** Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje tzw. szkody seryjne tj. szkody spowodowane tym samym uchybieniem (działaniem i/lub zaniechaniem), traktując wszystkie szkody spowodowane tym samym uchybieniem jako pojedyncze zdarzenie.
- 1.4.3** Przedmiot ubezpieczenia: niezależnie od formy własności wszystkie kluczowe maszyny, urządzenia, sprzęt budowlany, będący własnością, najmowany lub używany przez Wykonawcę, Podwykonawców i Dalszych Podwykonawców na Terenie Budowy, zaplecze budowy socjalne i techniczne (kontenery, tymczasowe magazyny, zabezpieczenie terenu) według wartości początkowej brutto, odtworzeniowej lub zakupu. Przez kluczowe maszyny, urządzenia, sprzęt budowlany należy rozumieć maszyny, urządzenia, sprzęt budowlany, którego jednostkowa wartość odtworzeniowa przekracza **500.000 PLN** (słownie: pięćset tysięcy złotych).
- 1.4.4** Okres ubezpieczenia i odpowiedzialności ubezpieczyciela: nie później niż od wprowadzenia na Terenie Budowy aż do momentu ich trwałego usunięcia z Terenu Budowy.
- 1.4.5** Zakres ubezpieczenia: na bazie tzw. „wszystkich ryzyk maszyn budowlanych” [construction plant machinery]. Zakres ubezpieczenia powinien być rozszerzony o:
- klauzule reprezentantów, tj. odpowiedzialność za szkody wyrządzone umyślnie (o ile aktualna praktyka rynkowa na to pozwala) i/ lub spowodowane rażącym niedbalstwem pracowników Wykonawcy, Podwykonawców lub Dalszych Podwykonawców, z wyłączeniem członków zarządu i osób pełniących stanowiska kierownicze,
 - ryzyko transportu obejmujące utratę lub uszkodzenie kluczowych maszyn budowlano – montażowych, podczas transportu lub przemieszczania się (w tym z zakładów lub magazynów dostawców lub wytwórców) na Teren Budowy na warunkach przyjętych w ramach dobrych praktyk rynkowych na dzień zawierania umów ubezpieczenia dla poszczególnych przedmiotów ubezpieczenia.
- 1.4.6** Dla kluczowego sprzętu suma ubezpieczenia powinna odpowiadać wartości odtworzeniowej powiększonej dodatkowo o koszty transportu na Teren Budowy.
- 1.4.7** Zakres terytorialny obejmuje w szczególności Teren Budowy, z zastrzeżeniem, że dla ryzyk transportowych ochrona obowiązuje na trasie transportu lub przemieszczania się na Teren Budowy.

1.4.8 Franszyzy lub udział własny nie mogą być wyższe niż przyjęte w ramach dobrych praktyk rynkowych na dzień zawierania umów ubezpieczenia dla poszczególnych maszyn, urządzeń.

1.5 Ubezpieczenia obowiązkowe wymagane wobec Wykonawcy, Podwykonawców oraz Dalszych Podwykonawców przez prawo polskie lub obce (jeśli takie ma zastosowanie) – ad 1.1.4

1.5.1 Początek odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń będzie tożsamy z początkiem okresu ubezpieczenia, który nie może przypadać później niż dzień rozpoczęcia prac na Terenie Budowy, dla których przewidziano odrębne terminy początku odpowiedzialności oraz okresu ubezpieczenia.

1.6 Ubezpieczenie mienia podczas transportu – ad. 1.1.5.

1.6.1 Niniejsze ubezpieczenie odpowiadać będzie sumie ubezpieczeniowej w wysokości nie mniejszej niż **500.000 PLN** (słownie: pięćset tysięcy złotych) na jeden środek transportu / do ustalenia, przyjąć należy najdroższy element

1.6.2 Zakres ochrony ubezpieczeniowej obejmuje mienie należące do Inwestora, Wykonawcy, Podwykonawców oraz Dalszych Podwykonawców również w trakcie transportu pomiędzy ubezpieczonymi lokalizacjami oraz w trakcie czynności załadunkowych i wyładunkowych wykonywanych przy użyciu pojazdów należących do Wykonawcy, Podwykonawców oraz Dalszych Podwykonawców.

1.6.3 Franszyzy nie mogą być wyższe niż przyjęte w ramach dobrych praktyk rynkowych na dzień zawierania umów ubezpieczenia.

1.6.4 Pod pojęciem transportu mienia rozumie się czynność przenoszenia lub przewożenia, wykonywaną przez osobę upoważnioną od momentu przyjęcia mienia do transportu, do momentu przekazania go osobie upoważnionej do odbioru.

1.6.5 Czas trwania ubezpieczenia: od chwili pobrania mienia w czasie transportu dokonywanego przy użyciu jednego lub kilku różnych środków transportu.

1.6.6 Zakres terytorialny obejmuje ochronę na trasie transportu lub przemieszczania się na Teren Budowy. Odpowiedzialność trwa na całej trasie przewozu, także gdy jest on wykonywany za pomocą kilku środków transportowych.

1.6.7 Wyłączenia odpowiedzialności są dopuszczalne w zakresie zgodnym z aktualną dobrą praktyką rynkową.

1.6.8 Ochroną ubezpieczeniową objęte są szkody powstałe w trakcie okresu ubezpieczenia w ładunku wskazanym w dokumencie potwierdzającym zawarcie umowy ubezpieczenia w wyniku zaistnienia co najmniej jednego z następujących zdarzeń losowych:

- 1) pożar, uderzenie pioruna, wybuch, upadek statku powietrznego na środek transportu, huragan, powódź, deszcz nawalny;
- 2) wypadek środka transportu;
- 3) kradzież z włamaniem;
- 4) kradzież z włamaniem z zaborem środka transportu;
- 5) rabunek.

1.7 Ubezpieczenie ryzyk budowy-montażu

Ubezpieczenie ryzyk budowy-montażu będzie zawierane przez Zamawiającego, zgodnie z dobrymi praktykami rynkowymi.

Wymogi wspólne dla wszystkich rodzajów ubezpieczeń:

- 1.7** Naprawienie szkód następować będzie w pierwszej kolejności na podstawie umów ubezpieczenia, które zobowiązany jest zawrzeć Wykonawca. Roszczenia o zapłatę odszkodowań z tytułu tych umów będą zgłaszane do ubezpieczycieli i wobec nich dochodzone przed zgłoszeniem roszczeń odszkodowawczych do Zamawiającego. W przypadku, gdy jedna szkoda może być naprawiona zarówno na podstawie umowy ubezpieczenia zawartej przez Wykonawcę, jak i umowy ubezpieczenia zawartej przez Zamawiającego, w pierwszej kolejności roszczenie o odszkodowanie zostanie zgłoszone ubezpieczycielowi, z którym zawarł umowę Wykonawca.
- 1.8** Ubezpieczenia muszą obejmować swoim zakresem terytorialnym wszystkie kraje i miejsca, w których będzie następowała realizacja Umowy / szczególnie gdy dotyczy to mienia w transporcie
- 1.9** W odniesieniu do obcokrajowców zatrudnionych przez Wykonawcę, ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej pracodawcy i inne ubezpieczenia dotyczące pracowników zostaną zawarte w szczególności zgodnie z prawem właściwym dla stosunku pracy i odpowiedzialności pracodawcy.
- 1.10** Umowy ubezpieczenia powinny być zawarte w języku polskim, prawem właściwym dla tych umów powinno być prawo polskie, a jurysdykcję powinien mieć sąd polski.
- 1.11** W przypadku, gdy wydłużenie okresu Realizacji Umowy nastąpi z przyczyn, za które Wykonawca odpowiada zgodnie z Umową, koszt wszystkich koniecznych ubezpieczeń uzupełniających, w szczególności przedłużenia okresu ubezpieczenia ponosi Wykonawca.
- 1.12** Obowiązek Wykonawcy, Podwykonawców lub Dalszych Podwykonawców do zawarcia i przedłużania ważności wymaganych ubezpieczeń nie może być

w żadnym wypadku interpretowany jako ograniczenie odpowiedzialności wynikającej z Umowy.

- 1.13** Strony zawrą wyszczególnione w niniejszym załączniku ubezpieczenia u ubezpieczycieli posiadających jednostki organizacyjne w Polsce, będące zdolne do obsługi zawartych umów ubezpieczenia i likwidacji szkód. Możliwe jest jednak zawarcie umowy z innym ubezpieczycielem pod warunkiem zawarcia przez niego odpowiedniej umowy o współpracę z podmiotem posiadającym jednostki organizacyjne, o których mowa powyżej, na terenie Polski.
- 1.14** Wykonawca / występujący również jako lider konsorcjum /obowiązany jest wypełnić jak również zapewnić, aby wszyscy jego pracownicy, konsorcjanci przedstawiciele, Podwykonawcy, Dalsi Podwykonawcy wypełniali powinności ubezpieczającego lub ubezpieczonego, w tym związane z postępowaniem w razie szkody i z procedurą likwidacji szkód, a także udostępniali wszelkie informacje wymagane przez Zamawiającego lub ubezpieczycieli w związku z zawartymi umowami ubezpieczenia. Wszystkie koszty i nieprzewidziane wydatki poniesione w związku z przygotowaniem roszczeń o odszkodowanie obciążają Wykonawcę.
- 1.15** Wykonawca zobowiązany jest do niezwłocznego dostarczenia Zamawiającemu wszelkich informacji lub udzielenia wszelkiej pomocy w uzyskaniu informacji niezbędnych do zawarcia przez Zamawiającego umów ubezpieczenia przez Zamawiającego.

Postanowienia ogólne:

- 1.15.1** Ubezpieczenia wymienione w niniejszym załączniku powinny zostać zawarte z ubezpieczycielem lub ubezpieczycielami na wskazanych w niniejszym dokumencie warunkach. Zatwierdzenia wymaga jakakolwiek zmiana w warunkach zawartych ubezpieczeń powodująca pogorszenie warunków ubezpieczenia w porównaniu do przyjętych w niniejszym dokumencie, z wyłączeniem zmian wynikających ze zmiany prawa, polegających na dostosowaniu postanowień umowy ubezpieczenia do aktualnych przepisów prawa. Decyzje dotyczące zgody na wprowadzenie zmiany muszą być przedstawione Stronie wprowadzającej zmiany w terminie 30 (trzydziestu) dni od daty otrzymania propozycji tych zmian przez Stronę zatwierdzającą.
- 1.15.2** Propozycje zmian, powinny być dostarczone nie później niż 30 (trzydzieści) dni przed planowanym zawarciem umów ubezpieczenia. Niewniesienie w powyższym 30 (trzydziesto) - dniowym terminie zastrzeżeń oznacza zatwierdzenie zmiany warunków.
- 1.15.3** Jeżeli terminy określone w punkcie 1.15.2 nie zostaną spełnione lub wymagane ubezpieczenia nie zostaną zawarte albo, jeśli Strona zobowiązana do zawarcia

ubezpieczenia w jakikolwiek sposób i stopniu zawarte umowy zmieni na niekorzyść bez zgody drugiej Strony, a niezależnie od tego także wtedy, gdy świadomie wprowadzi w błąd drugą Stronę co do istnienia lub warunków umów ubezpieczenia, każda ze Stron ma prawo, ale nie obowiązek, samodzielnie zawrzeć stosowne umowy ubezpieczenia i żądać zwrotu uiszczonej składki od Strony zobowiązanej do ubezpieczenia, po uprzednim wezwaniu Wykonawcy do należytego wykonania obowiązków w zakresie ubezpieczenia oraz wyznaczeniu w tym celu dodatkowego terminu

1.15.4 Poświadczony za zgodność z oryginałem kopie polis potwierdzających zawarcie umów ubezpieczenia Strony dostarczą sobie wzajemnie natychmiast po zawarciu umów ubezpieczenia, jednak nie później niż w terminie 7 dni od dnia zawarcia Umowy.

1.15.5 Dowody opłacenia składki, bądź dowody opłacania kolejnych rat składki każda ze Stron dostarczy niezwłocznie drugiej Stronie na jej pisemne żądanie.

1.15.6 O ile jest konieczne przedłużenie okresu ubezpieczenia lub zawarcie umów na kolejny okres, Wykonawca jest zobligowany również, bez odrębnego wezwania, na 14 (czternaście) dni przed zakończeniem okresu ubezpieczenia dostarczyć Zamawiającemu kopie potwierdzeń ich przedłużenia lub zawarcia nowych umów na nowe okresy ubezpieczenia.

Na pisemny wniosek Wykonawcy, Zamawiający może odstąpić od wymogu przedstawiania dowodów ubezpieczenia i/ lub opłacenia składek w przypadku wybranych ubezpieczeń.